

Statnett SF
Postboks 4904 Nydalen
0423 Oslo
firmapost@statnett.no

11.04.2025

Høringsinnspill på forslag til nye tariffer for transmisjonsnett

Lede viser til Statnetts høring på forslag til nye tariffer for transmisjonsnett, og vi takker for muligheten til å gi innspill. Vårt utgangspunkt er at nettleien bør være kostnadsreflekterende og kostnadsrettferdig.

Kapasitetsleddet

Statnett foreslår å innføre et kapasitetsledd basert på høyeste uttak siste 3 år pr utvekslingspunkt mot transmisjonsnett. Ulike stasjoner kan ha ulike tidspunkter for sine makslaste.

I noen tilfeller går transitt fra transmisjonsnett gjennom regionalt distribusjonsnett. Dette betyr at transmisjonsnett benytter seg av underliggende nett. En slik transitt vil bidra til uttak på utvekslingspunktene mot transmisjonsnett. Slikt uttak bør ikke øke nettleien mot transmisjonsnett. Vi ber om at Statnett utvikler forslaget slik at transitt blir hensyntatt og ikke øker nettleien.

Av og til endrer Systemansvarlig koblingsbildet i regionalt distribusjonsnett og transmisjonsnett, noe som betyr at last flyttes mellom stasjoner innenfor den nettkapasiteten som uansett finnes i et område. Slike endringer kan føre til at de samme uttakskundene definerer makslasten til flere utvekslingspunkter mot transmisjonsnett på ulike tidspunkter innenfor de siste 3 år. Slike koblinger i nettet bør ikke øke nettleien mot transmisjonsnett. Vi ber om at Statnett utvikler forslaget slik at endringer i koblingsbilder blir hensyntatt og ikke øker nettleien. Et industriområde som kan forsynes fra to eller flere utvekslingspunkt mot Statnett kan trolig påføres en nettleie som er flere ganger eget uttak fordi Systemansvarlig, altså Statnett selv, beslutter koblinger i nettet. Noe slikt bør unngås. Koblinger i nettet gjøres bl.a. for å legge til rette for arbeid med nettanlegg.

Økt bidrag fra balanseansvarlige aktører

Statnett foreslår å øke bidraget fra balanseansvarlige aktører. Det antas at eventuelle endringer bygger på vurderinger av hva som er et rimelig nivå. Den økonomiske reguleringen av nettselskaper, inkludert Statnett, må endres hvis forslaget gjennomføres. Statnett har ikke angitt hvor mye gebyrene vil øke med, men det antas at påslaget som benyttes på referanseprisen på kraft (11 kr/MWh) ikke vil være dekkende for en ny totalitet. Vi foreslår at Statnett tar størrelsen på påslaget opp med Reguleringsmyndigheten for energi. Ledet kan gjerne bidra.

Redusert tariff til store enkeltforbrukere

Statnett foreslår å stille krav til reservemarkedsdeltakelse for redusert tariff for store enkeltforbrukere (effektuttak over 15 MW og et energiforbruk på minimum 100 GWh). Lede viderefører den reduserte tariffen som store enkeltforbrukere får i transmisjonsnett til de aktuelle sluttbrukerne. Antakeligvis er fleksibiliteten til store enkeltforbrukere varierende. Vi ber om at Statnett tydeliggjør hva som vil skje med nettleien til store enkeltforbrukere som ikke kan delta i reservemarkedene.

Reservasjonstariff og anleggsbidrag

Statnett foreslår en løpende reservasjonstariff. Samtidig er det kanskje ikke helt rimelig at kommende nettkunder må betale mye hvis ventetiden på nettilknytning blir lang, noe som blir tilfellet med en løpende tariff. Et alternativ til en løpende tariff er en engangsbetaling ved reservasjon.

Lede ser som Statnett behov for endringer i anleggsbidragsmodellen for regionalnett og transmisjonsnett. Både nettselskapene og energimyndighetene jobber med tematikken. Kanskje betaling for reservasjon kan inkluderes i arbeidet.

Modell for energileddet

Lede mener som Statnett at dagens marginaltapsbaserte modell for energileddet er krevende og at tilnærmingen bør endres. Modellen er ikke kostnadsreflektiv, og den fører til lite rimelige omfordelingsvirkninger. Arbeidet med å se på alternativer er påbegynt.

Tariffering av reaktiv effekt

Statnett mener at både innmating og uttak av reaktiv effekt bør tariffes. Lede støtter forslaget.

Innmatingstariffen

Statnett ønsker å øke innmatingstariffen fra produksjon. Dagens metode for innmatingstariffen er forskriftsfestet, og pristaket er fastsatt av EU.

Behov for ytterligere informasjon

For å forstå en tariffmodell behøver en informasjon om hvilke omfordelingsvirkninger modellen skaper. Vi ber derfor Statnett om å fremlegge et tallunderlag som illustrerer det foreslåtte kapasitetsleddet sett i lys av historiske uttak og ulike driftssituasjoner.

Det er vanskelig å ta stilling til et nytt kapasitetsledd uten å forstå hvordan det faktisk virker.

Samarbeid

Statnett poengterer at det er viktig at strømnnettets kunder møter gode prissignaler.

Det er svært få sluttbrukere som er direkte tilknyttet transmisjonsnett. Sluttbrukere flest er tilknyttet på lavere nettnivåer og tariffes etter disse nettnivåenes tariffmodeller. Lede og andre regionale nettselskaper er ikke kunder av transmisjonsnett som reagerer på prissignaler. Vi er nettanleggseiere som Statnett. Flyten i nettet skapes av kraftsystemets sluttbrukere. Til sammen eier

og driver de norske nettselskapene, inkludert Statnett, Norges felles strømnnett. Tariffmodeller må det derfor samarbeides om. Vi håper at Statnett vil delta i nettbransjens samarbeid om tariff.

Det er vanskelig å se at en tariff som brukes i transmisjonsnett, skal gi effektive prissignaler uten et samarbeid og felles tariffmodeller med nettselskaper i regionalt distribusjonsnett. I dag benytter Lede Statnetts tariffmodell i regionalt distribusjonsnett, men vi er usikre på om vi kan benytte den nye modellen som Statnett foreslår direkte. Og hvert fall hvis den innføres på kort varsel.

Ta gjerne kontakt ved spørsmål. Takk igjen for muligheten til å gi innspill.

Med vennlig hilsen
Lede AS

Eivind Gramme
Rammesvik

